

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001218

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-03-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвиненко Олексій Юрійович

2. Oleksiy Lytvynenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-6614-7230

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 30-04-2024

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача: Головне управління Державної казначейської служби України у Херсонській області

Код за ЄДРПОУ: 37959517

Місцезнаходження: вулиця Старообрядницька, 21, Херсон, 73000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна казначейська служба України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 15798

Повне найменування юридичної особи: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 70-б, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 70-б, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.83

Тема дисертації:

1. Кримінально-виконавчі засади правового статусу засуджених в місцях несвободи в Україні
2. Criminal-executive principles of the legal status of convicts in places of detention in Ukraine

Реферат:

1. У дисертації розкрито кримінально-виконавчі засади правового статусу засуджених у місцях несвободи в Україні та сформульовано пропозиції з удосконалення галузевого нормативно-правового забезпечення й правозастосовної практики крізь призму міжнародного досвіду, за результатами яких запропоновано низку нових теоретичних і важливих у практичному аспекті положень, які відображають наукову новизну дисертації, зокрема вперше: сформульовано визначення поняття «кримінально-виконавчі засади правового статусу засуджених в місцях несвободи в Україні» як системи впорядкованих кримінально-виконавчим законодавством прав, обов'язків засуджених, які відбувають покарання в місцях несвободи Державної кримінально-виконавчої служби, що розглядається крізь призму реформування пенітенціарної системи України та міжнародних стандартів утримання ув'язнених і засуджених; на основі історико-правового аналізу законодавчих ініціатив центральних органів виконавчої влади, відповідальних за забезпечення формування та реалізацію державної політики у сфері виконання кримінальних покарань, з моменту прийняття КВК України і до тепер, виокремлено три періоди трансформації правового статусу засуджених в

місцях несвободи в Україні, а саме: I період (2004–2010 рр.), II період (2010–2016 рр.), III період (із 2016 р. й дотепер); виокремлено сутнісні ознаки поняття «право засуджених», що дає можливість краще зрозуміти місце цього структурного елемента в системі правового статусу засуджених та прослідкувати як доктринальне, так і нормативно-правове підґрунтя різних прав засуджених щодо різних видів покарань, що важливо з позицій їх гарантування, забезпечення й захисту; наведено соціально-правову зумовленість покладення на засуджених у місцях несвободи в Україні юридичних обов'язків, головною функцією яких є спеціально-попереджувальна (кримінологічна). Зазначено, що однією з головних відмінностей обов'язків засуджених від їхніх прав є те, що за невиконання перших настають небажані для особи наслідки у виді притягнення засуджених до юридичної відповідальності, яка диференціюється за видами на дисциплінарну, матеріальну, кримінальну; запропоновано шляхи вдосконалення правового статусу засуджених у місцях несвободи в Україні, серед яких: 1) поступове переведення кримінально-виконавчої системи України на камерний режим тримання з метою гарантування засудженим у місцях несвободи права на особисту безпеку; 2) удосконалення системи медичного обслуговування засуджених; 3) поліпшення норм харчування засуджених; 4) створення в установах виконання покарань спеціалізованих електронних магазинів; 5) розвиток засад цифровізації за напрямом забезпечення окремих прав (введення права засуджених на подачу звернень в електронному форматі, відеодзвінки засуджених родичам); 6) удосконалення механізму реалізації законного інтересу засуджених на умовно-дострокове звільнення від відбування покарання чи заміну невідбутої частини покарання більш м'яким покаранням; 7) визначення концептуальних засад оптимізації механізму виконання покарання у місцях несвободи як невід'ємного елементу правового статусу засуджених у таких сферах, як: а) забезпечення режиму та безпеки; б) матеріально-побутові умови тримання засуджених; в) медичне обслуговування; г) трудова діяльність і професійна підготовка засуджених; д) соціальна, психологічна, виховна та освітня робота із засудженими. Також удосконалено: поняття правового статусу засуджених у місцях несвободи шляхом формулювання авторської дефініції: це врегульовані Конституцією України, іншими нормативно-правовими актами права і свободи засуджених у місцях несвободи, які мають звужений обсяг на час відбування покарання й забезпечують їхні законні інтереси та юридичні обов'язки; розуміння соціально-правового значення обов'язків засуджених в місцях несвободи в Україні, зокрема запропоновано розглядати їх не лише із кримінально-виконавчих, а й з кримінологічних позицій; класифікацію законних інтересів засуджених в місцях несвободи в Україні за такими критеріями: 1) за часом дії; 2) за характером матеріального виразу (через реалізацію засудженим прагнення отримати передбачене законом соціальне благо); 3) за характером юридичних фактів; 4) за суб'єктами застосування; механізм реалізації правового статусу засуджених в місцях несвободи в Україні. Зокрема, з метою впровадження міжнародного досвіду реалізації законного інтересу засуджених на умовно-дострокове звільнення від відбування покарання чи заміну невідбутої частини покарання більш м'яким покаранням запропоновано ч. 3 ст. 82 КК України викласти в такій редакції: «Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким може бути застосована, якщо засуджений позитивно себе зарекомендував на трьох стадіях виконання/відбування покарання: соціалізації, ресоціалізації та реінтеграції».

2. The dissertation study reveals the criminal-executive principles of the legal status of convicts in places of detention in Ukraine, as well as formulates proposals for improving the sectoral regulatory and legal support and law enforcement practice through the prism of international experience. The dissertation proposes a number of new theoretical and practical provisions that reflect its scientific novelty, in particular, for the first time: the definition of the concept of "criminal executive principles of the legal status of convicts in places of detention in Ukraine" is formulated - a system of rights and obligations of convicts serving sentences in places of detention of the State Criminal Executive Service, which is regulated by criminal executive legislation, and which is considered through the prism of reforming the penitentiary system of Ukraine and international standards; based on the historical and legal analysis of the legislative initiatives of the central executive authorities responsible for ensuring the formation and implementation of the state policy in the field of execution of criminal sentences, during the period of the Criminal Executive Code of Ukraine, the author distinguishes three periods of transformation of the legal status of persons sentenced to imprisonment for a fixed term, namely: I period (2004–2010), II period

(2010–2016), III period (from 2016 to the present); the author identifies the essential features of the concept of «convicts' rights», which makes it possible to better understand the place of this structural element in the system of legal status of convicts and to trace both the doctrinal and regulatory basis of various rights of convicts to different types of punishment, which is important from the point of view of their guarantee, enforcement and protection; the author presents the socio-legal conditionality of imposing legal obligations on prisoners in places of detention, the main function of which is specially preventive (criminological). It is noted that one of the main differences between the obligations of convicts and their rights is that failure to fulfill the former results in undesirable consequences for a person - the fact of bringing convicts to legal liability, which is differentiated by types into disciplinary, material, and criminal liability; the author proposes ways to improve the legal status of prisoners in places of detention in the context of reforming (developing) the penitentiary system of Ukraine, including: 1) gradual transfer of the penitentiary system of Ukraine to the cellular regime of detention in order to guarantee the right to personal security to prisoners in places of detention; 2) improvement of the system of medical care for prisoners; 3) improvement of nutritional standards for convicts; 4) creation of specialized electronic stores in penitentiary institutions; 5) development of digitalization principles in the area of ensuring certain rights (introduction of the right of convicts to file appeals in electronic format, video calls between convicts and their relatives); 6) improvement of the mechanism for realizing the legitimate interest of convicts in early release from serving their sentence or commutation of the unexpired part of the sentence to a lighter sentence; 7) defining the conceptual framework for optimizing the mechanism of execution of sentences in places of detention as an integral element of the legal status of convicts in the following areas: a) ensuring regime and security; b) material and living conditions of detention of convicts; c) medical care; d) work and vocational training of convicts; e) social, psychological, educational and educational work with convicts. Also improved: the concept of the legal status of prisoners in places of detention by formulating the author's definition - these are the rights and freedoms of prisoners in places of detention regulated by the Constitution of Ukraine and other legal acts, which have a narrowed scope during the period of serving their sentence and ensure their legitimate interests and legal obligations; understanding of the socio-legal significance of the duties of persons sentenced to imprisonment for a fixed term, in particular, it is proposed to consider them not only from the penal and correctional, but also from the criminological perspective; classification of the legitimate interests of persons sentenced to imprisonment for a fixed term according to the following criteria: 1) by the time of action; 2) by the nature of material expression (through the convict's realization of the desire to obtain a social benefit provided for by law); 3) by the nature of legal facts; 4) by the subjects of application; the mechanism for realization of the legal status of convicts in places of detention in the context of reforming (developing) the penitentiary system of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Литвиненко О. Ю. Законні інтереси засуджених до позбавлення волі на певний строк як змістовний елемент їх правового статусу. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2023. № 3. С. 293–298. URL: https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2023/10/3/nv_3-2023-293-298.pdf.
- Литвиненко О. Ю. Кримінально-виконавчі засади правового статусу засуджених в місцях несвободи. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 10. С. 479–482. URL:

http://lsej.org.ua/10_2023/116.pdf.

- Литвиненко О. Ю. Стан дослідження правового статусу засуджених у кримінально-виконавчому праві України. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки. 2023. Т. 34 (73). № 5. С. 53–59. URL: https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/5_2023/10.pdf
- Литвиненко О. Ю. Право засуджених на охорону здоров'я в місцях несвободи: теоретико-правовий аналіз. Правові новели. 2023. № 21. С. 137–143. URL: http://legalnovels.in.ua/journal/21_2023/21_2023.pdf.
- Литвиненко О.Ю. Роль Європейського суду з прав людини в забезпеченні правового статусу засуджених в місцях несвободи в Україні. Юридичні науки: проблеми та перспективи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 24–25 лютого 2023 р.). Львів – Торунь : Liha-Pres 2023. С. 37–39.
- Литвиненко О. Ю. Використання терміну «кримінально-виконавчі засади» у дослідженнях вітчизняних вчених. Матеріали III Міжнародного пенітенціарного форуму (м. Київ, 3 листопада 2023 р.). Львів ; Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 37–39.
- Литвиненко О. Ю. Щодо визначення поняття кримінально-виконавчих засад правового статусу засуджених в місцях несвободи. Кримінально-правові, кримінологічні та кримінально-виконавчі заходи попередження злочинності : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Одеса, 24 листопада 2023 р.). Одеса : ОДУВС, 2023. С. 121–123.
- Литвиненко О.Ю. Міжнародні стандарти та їх роль у реалізації правового статусу засуджених до позбавлення волі в Україні. Теоретичні та практичні проблеми реалізації норм права: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кременчук, 22–23 грудня 2023 р.) Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 121–123

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U008203, 0123U102119

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкута Олег Олегович

2. Oleh Shkuta

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0395-5710

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський факультет Одеського державного університету внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 41049283

Місцезнаходження: Фонвізіна, 1, Херсон, 73032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пузирьов Михайло Сергійович
2. Mykhailo S. Puzyrov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7814-9476

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан захисників України, буд. 3, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богатирьов Іван Григорович
2. Іван Г. Богатирьов

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Абакумова Юлія Вікторівна
2. Yulia V. Abakumova

Кваліфікація: д. ю. н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0009 0008 7018 8850

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 70-б, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дьоменко Сергій Васильович

2. Sergiy Demenko

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2394-9732

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 70-б, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Рябчинська Олена Павлівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Рябчинська Олена Павлівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Трохимець Олена Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна